

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:r 6.

Stockholm den 9 Februari 1911.

4:e årg.

<p>Prenumerationspris: $\frac{1}{4}$ år . . kr. 4: 50 $\frac{1}{2}$ år . . kr. 2: 50 $\frac{3}{4}$ 3: 50 $\frac{1}{4}$ 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.</p>	<p>Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. ————— Utgifningstid hvarje torsdag.</p>	<p>Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11-12 ————— Sthlm 1911, F. Englunds Boktr.</p>	<p>Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. ————— Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.</p>	<p>Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.</p>
--	--	--	---	--

Kvinnan och de högre ämbetena.

Löneregleringskommitténs betänkande.

Såsom på sin tid meddelades, väcktes vid 1907 års Riksdag af justitierådet Trygger i Första kammaren och med dr. Knut Kjellberg i Andra kammaren en motion om ändring af 28 § regeringsformen, i syfte att skaffa därtill kompetenta kvinnor tillträde till en del af de ämbeten, hvartill kunglig fullmakt erfordras, d. v. s. till lärarplatser vid statens läroanstalter, de teologiska lärartjänsterna vid universiteten likväl undantagna, vidare till andra beställningar vid inrättningar för vetenskap, slöjd eller skön konst," samt slutligen till läkarebefattningar. Detta dock endast "med tillämpning af grunder, som af konungen och riksdagen gemensamt godkänts". Med andra ord sagdt: det yppade sig en möjlighet för kvinnor med erforderlig kompetens att få bli professorer, lektorer, adjunkter, bibliotekarier och lasaretsläkare etc., sedan nämligen riksdag och regering väl fått fastställa dels hvilka af dessa sysslor tills vidare vore lämpliga för kvinnor och dels hur kvinnornas löneförmåner och pensioner borde komma att ställa sig i jämförelse med mennens.

Motionen, som förklarades hvilande 1907, gick igenom 1909 och sedan k. m:t öfverlämnat utarbetandet af förslag till detaljbestämmelserna åt löneregleringskommittén, föreligger nu dennas betänkande i frågan färdigt till riksdagens behandling. Det är ett aktstycke om 122 sidor, af hvilka dock en god del upptagas af statistiska öfersikter, och såsom ofta är fallet med dylika arbeten, torde

det kunna anses märkligare genom hvad det förtiger än genom hvad det utsäger. Men om detta, som man eljest vid första påseendet kanske inte så lätt kommer underfund med, lämna oss reservationerna det bästa besked, och dessa äro också det intressantaste af alltsammans. Bland reservanterna befinna sig en kommittéledamot, häradshöfding Th. Callerholm, samt, betecknande nog, fyra af de tillkallade fem sakkunniga, nämligen rektor H. Hernlund, doktor Anna Ahlström, medicinalrådet Fr. Bismarck och medicine licentiaten Mathilda Lundberg.

Först och främst saknar man åtskilligt i förslaget till de befattningar, som kommittén föreslår tillgängliga för kvinnor. Och härvid förefalla vissa utelämnanden för den oinvidge, som icke läst motiveringen, fullkomligt ofattliga. Man kan t. ex. något så när räkna ut hvarför aktuariefattningar vid Statistiska Centralbyrån och andre bibliotekariebefattningar vid Kungl. biblioteket finnas upptagna, men förste aktuariefattningar och bibliotekarietjänster uteslutna. Det är ju inte så svårt att räkna ut, att man velat förbehålla de ansvarsfullare och bättre aflönade posterna åt männen. Kommittén betonar härvid särskildt, att man velat utesluta inte bara chefsbeställningar, såsom rektorat vid läroanstalter, riksarkivarie-, riksbibliotekarie- och öfverläkarebefattningar etc., utan också platserna som afdelningschefer, d. v. s. just sådana som förste aktuariefattningar.

Svårare torde då vara att fatta, hur man kunnat räkna med provinsialläkartjänster med deras ofta synnerligen kräfvande förhållanden till kommunalnämnder och "en mängd personer, som antingen på grund af okunnighet eller obenägenhet i öfrigt eller af ekonomiska skäl" icke vilja föga sig efter läkares föreskrifter, när man nämligen icke velat medtaga lasarettsläkarbefattningar annat än vid mindre lasarett. Man stöder sig i sistnämnda fall på ett af medicinalstyrelsen 1901 afgifvet utlåtande, där det heter, att "den bildade kvinnans uppfostran icke torde i samma mån som mannens" riktas åt "de med en sjukhusläkarbefattning förenade praktiskt administrativa värven". Medicinalstyrelsen tycks härvid alldeles ha förbisett, att den bildade kvinna, som till dylika tjänster kan komma ifråga, har fått en bildning af alldeles samma art som hennes manliga medsökande, och kommittén har i sin förskräckelse för tanken på kvinnor som chefer för sysselmän och lasarettsträngar godtagit styrelsens resonnemann och uteslutit de större lasarettmen medtagit de mindre, som kunna reda sig utan större manlig personal.

Då kommittén visat sig till den grad sentera en mera obestämd vink af medicinalstyrelsen i fråga om sjukhusläkarbefattningar, förefaller det mer än underligt, att den totalt negligerar dess bestämda afstyrkande mot kvinnliga läkares anställning ens som extra provinsialläkare och i stället rent af medgifvit tillträde till provinsialläkartjänster i allmänhet. Allt detta, märkligt nog, alldeles i strid med den tillkallade sakkunniges, medicinalrådet Bissmarcks uttryckliga uttalande i sin reservation, där han afråder från provinsialläkartjänster, men däremot icke vill inskränka kvinnans tillträde till lasarettsläkartjänster, annat än genom att göra det beroende af vissa myndigheters tillstyrkan. Kommittén har visserligen beledsagat sitt tillstyrkande med en suck af ungefär biskop Brasks innebörd: "Härtill är jag nödd och tvungen". Då nämligen 28 § regeringsformen i sin 1909 ändrade ordalydelse bestämmer, att till de tjänster, hvartill födda svenska kvinnor må kunna befordras, äfven höra läkarbefattningar, och kommittén af förut anförda skäl — undvikande af chefsplatser — icke ansett sig kunna föreslå militärläkar- och öfverläkarbefattningar etc., så blefve ju grundlagens stadgande fullkomligt illusoriskt, om man icke öppnade tillträde till antingen lasarett- eller provinsialläkartjänster. Och i valet mellan dessa båda tog man synbarligen, i strid mot tillkallad sakkunnigs mening, den som syntes kommittén innebära minst af chefsbefattning, nämligen provinsialläkaresysslan. På detta sätt kommer man emellertid till det anmärkningsvärda resultatet, att kvinnlig läkare skulle ha lättare att ge befallningar åt kommunalnämnder etc., som hon tillfälligtvis kommer i beröring med, än att styra en fast lasarettspersonal, som hon ju snart måste bli van vid.

För att slutligen öfvergå till lärarbefattningar, så har kommittén ansett sig böra utesluta alla lektorat vid allmänt läroverk från förslaget och endast medgifva adjunkture. Detta kan icke ha berott på ifvern att utesluta chefsplatser, ty lektorerna inneha icke chefsbefattning i förhållande till adjunkterna. Det kan icke heller ha berott

på misstroende till kvinnors kunskaper eller undervisnings-skicklighet på skolans högsta stadier, ty man har icke tvekat att lämna tillträde till de i bägge dessa afseenden mera kräfvande lektoraten vid Högre Lärarinneseminarium. Orsaken ligger fastmera däri, att de betänkligheter mot kvinnans undervisning på gossläroverkens högre stadier, som förut i riksdagen framkommit, nu "inför kommittén kraftigt understrukits från sakkunnigt håll", där man betviflat "hennes förmåga att upprätthålla disciplin bland ynglingar på det gymnasiala stadiet", som det en smula precöst heter i betänkandet. Som detta inom parentes sagdt är nära nog det enda område af alla i betänkandet förekommande, där man kan stödja sig på vunen erfarenhet af kvinnoarbete, kunde man gärna kostat på sig att omnämna den ganska vidsträckt erfarenhet, som redan finnes af kvinnors förmåga att bestrida undervisningen och examinera i studentexamen vid privata flick- och samskolegymnasier. Och härifrån borde man äfven ha kunnat förvärfva någon erfarenhet om disciplinförmåga, då samskolegymnasierna i vissa afseenden säkerligen torde kunna ställa större kraf än goss-gymnasierna på sina lärares takt och förmåga att imponera. Härtill kunde läggas, att enligt de flesta lärares erfarenhet de 4:de och 5:te klasserna såväl inom goss- som flickskolorna äro de svårhandterligaste och att alltså den kvinna, som kan sköta en adjunktur, borde ha så mycket lättare att sköta ett lektorat. Här torde nog som på så många andra områden frågan icke gälla man eller kvinna utan personlighet eller icke personlighet, och man kan endast beklaga, att kommittén icke tagit hänsyn till de uttalanden den själf refererat af rektorer vid profärs läroverk, där man hittills haft den enda erfarenheten af kvinnors undervisning på gossläroverkens högre stadier. Rektor Hernlund, som själf mig veterligt icke har någon dylik erfarenhet, har t. o. m. i sin reservation föreslagit, att de kvinnliga adjunkterna endast måtte tillåtas undervisa företrädesvis i realskoleklasserna. Resultatet har, som vanligt, blifvit en kompromiss, d. v. s. kommittén vill utan något inskränkande villkor lämna kvinnor tillträde till adjunkture. "Så medelst skulle det kunna utrönas, huruvida de uttalade farhågorna för kvinnans bristande förmåga att å det högre stadiet upprätthålla disciplin äro befogade eller ej. Om då dessa farhågor befunnes ogrundade, torde tiden vara inne att medgifva kvinna tillträde jämväl till lektorsbefattningar vid de allmänna läroverken".

Härtill kan läggas den invändningen, att då åtskilliga ämneskombinationer äfven för adjunkture helt eller delvis tillhöra gymnasialstadiet, och sålunda icke skulle kunna sökas af kvinna, vissa andra ämnen i stället skulle komma att öfversvämmas af kvinnliga lärare. Ty gifvetvis är lärarbanan den, där frågan om kvinnors tillträde torde komma att få största aktualitet, då man vet, att lärarbrist råder och att redan 1907 i vårt land funnos 110 kvinnliga filosofie kandidater, af hvilka omkring 20 gått profär.

Märkligast af hela betänkandet torde dock vara det originella sättet att så att säga uppdelat professorer i manliga och kvinnliga. När man finner, att kommittén först

Juvel- Guld- & Emalj arbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
4 Fredsgatan 4.

CLARA SMITT-DRYSELIUS,
BADLÄKARE.
ELEKTRISKA LJUSINSTITUTET,
 24 B Greffuregatan 24 B, STOCKHOLM. A. T. 4225.

Inre, nervösa och reumatiska lidanden, ägghvita, sockersjuka, sömnlöshet m. m.
 Specialitet: Kvinnosjukdomar.

och främst uteslutit alla medicine professurer och vidare föreslagit bl. a. professurerna i matematik och i mekanik tillgängliga för kvinna, men icke professurerna i fysik och kemi, samt vidare professuren i speciell privaträtt men icke i det därmed nära nog sammanfallande ämnet civilrätt, då frågar man sig ovillkorligen med stor häpnad af hvad orsak de förra ämnena skola anses vara mindre kräfvande och alltså underlägsna de senare. Förklaringen till uppdelningen af filosofiska fakultetens ämnen och uteslutandet af de medicinska finna vi emellertid i ett resonemang minst sagdt lika uppkonstrueradt som själfva indelningen: man har för kommittén framhållit "olämpligheten att låta kvinna beklåda sådana professorsämbeten, som äro förbundna med vård och skötsel af en s. k. institution eller öfver hufvud taget äro förenade med praktisk verksamhet." Jag förlåter läsaren om han fortfarande är lika klok och vill därför påpeka, att professorn i astronomi är chef för observatorium, professorn i kemi för kemikum etc. och de medicinska professorerna samt och synnerligen kunna anses innehafva någon dylik "praktisk" d. v. s. chefsverksamhet — man tänke endast på anatomisalarna, hospitalen och sjukhusen! D. v. s. här föreligger, utan omsvep sagdt, samma resonemang som i fråga om lasaretsläkarebefattningar; kvinnor böra icke inneha befattningar, som kunna göra dem till chefer för manlig personal, amanuenser och underläkare etc.

Om denna kommitténs motivering säger dr Anna Ahlström mycket träffande:

"Det är glädjande att finna, att misstron till kvinnans förmåga af rent teoretiskt arbete synes börja öfvervinnas. Hennes förmåga af praktisk verksamhet öfver hufvud taget får väl ändå anses så pass erkänd, att erkännandet här af ej kan rubbas af såsom nu är fallet blotta påståendet i motsatt riktning. Särskildt synes den ordning och samvetsgrannhet, som plägar anses såsom utmärkande för kvinnor, kunna få god användning just vid "vård och skötsel af s. k. institution." Exempel på kvinnors förmåga att icke blott utöfva chefskap för institutioner utan mer eller mindre rent af på att skapa sådana finnas äfven. Jag vill härvidlag blott erinra om fröken professor Johanna Mestoris verksamhet såsom först "Custos" och sedermera "Director" för det med universitetet i Kiel förenade museet. "Was seit 1873 Schleswig-Holsteinisches Museum für vaterländische Altertümer heisst ist das Werk von Johanna Mestori", skriver professor Kauffman i Kieler Zeitung 17 april 1909.

Än de tre uteslutna juridiska professurerna då, civilrätt, processrätt och straffrätt? Förklaringen till deras uteslutande ligger helt enkelt däri, att kommittéen anser, att det för deras "behöriga handhafvande" skulle kunna anses vara af verklig betydenhet och vikt, "att innehafvaren erhållit praktisk utbildning genom tjänstgöring i domarvärf". Redan det faktum, att detta, om än det vanliga, hittills icke ansetts vara nödvändigt för manlig professor i dessa ämnen, annat än vid professur i processrätt, ställer kommitténs uttalande i en något egendomlig dager. Vi torde verkligen förut ha grundad anledning misstänka, att det under nuvarande opinion kommer att praktiskt taget bli nödvändigt för en kvinna att vara minst dubbelt så kompetent som en man för att kunna kon-

kurrera bort honom från en syssla. Men att myndigheterna skulle vilja låna sig till att tillverka särskilda, högre kompetensbestämmelser för kvinna efter kommitténs här gifna anvisning, därtill ha vi för stor tiltro till myndigheternas rättskänsla — äfven gent emot kvinnor!

Det som likväl förefaller allra besynnerligast i kommitténs förslag i afseende på juridiska professurer, är att man (utom straffrätt) uteslutit just de enda båda juridiska områden, inom hvilka man haft tillfälle att bedöma kvinnlig duglighet. Juris doktorn, docenten Elsa Eschelsson har 1897—99 under längre tider innehaft förordnande att föreläsa i processrätt, vidare sedan 1904 ledt den propedeutiska kursen i civilrätt samt sedan hösten 1905 examinerat i civilrätt till kansliexamen. Omkring fem större arbeten i civilrätt skulle för öfrigt längesedan ha gjort henne kompetent till professur, därest hon varit man. Den sedan flere år tillbaka kroniska bristen på kompetenta professorsämbeten inom Uppsala juridiska fakultet, som gjort att man stundom måst taga mycket nybakade docenter att sköta professur, borde också ha varit ett talande skäl för kommittén att förhjälpa den juridiska undervisningen att få tillgodogöra sig denna dugande kraft, därest kommittén här verkligen haft statsintresset till rättensnöre.

Får man emellertid tro kommitténs eget betänkande, så skulle urvalet vid förslaget till platser egentligen haft ömhet om kvinnornas eget bästa till ögonmärke. Där säges nämligen:

"Därest det visade sig, att kvinnor fått tillträde till befattningar, för hvilkas behöriga skötande de sedermera befunnes sakna erforderliga fysiska eller intellektuella kvalifikationer, skulle sådant med all säkerhet framkalla en reaktion, syftande och kanske ock ledande därtill, att för kvinnor blefve stängda ej blott de befattningar, hvilka de visat sig icke vara vuxna, utan äfven vissa andra befattningar, som de dock i stort sedt på ett tillfredsställande sätt kunde sköta."

Visserligen kunna kvinnorna ha skäl att vänta åtskilliga underbara ting, så länge de sakna politisk rösträtt, och alltså äfven en "reform" i antydd tillbakagående riktning, om man nämligen haft låt oss säga ett par fall af nämnda ledsamma art att se tillbaka på. Ty en kvinnas fel äro ju som bekant hela könets, medan däremot en kvinnas förtjänster äro undantag. Men under nu rådande förhållanden behöfva vi nog inte riskera ens två fall af uppenbarligen bevisad kvinnlig oduglighet. Eller såsom dr Anna Ahlström i sin reservation uttrycker sig:

"Jag vill erinra om, att i hvartenda fall vid besättandet af en plats kommer att gälla, att kvinna har att täfva med män — då manliga sökande till platsen i fråga öfver hufvud taget finnas — och att det endast är, då hon faktiskt kan uppvisa större kompetens än sina manliga medsökande, som det kan bli tal om, att hon skall få den plats, som i hvarje fall är i fråga. Risken för det allmänna att under sådana förhållanden lämna kvinna tillträde till statens ämbeten torde vara minimal — fördelen af att vid behof kunna begagna sig af hennes arbete påtaglig."

Tilläggas bör, att de båda kvinnliga reservanterna haft att stödja sig på för kvinnorna synnerligen förmånliga uttalanden af f. d. juris professorn, justitierådet Trygger,

af f. d. rektorn vid Stockholms högskola, professor de Geer, af öfverläkaren vid Stockholms hospital, professor Gadelius och af riksbibliotekarien Dahlgren, medan kommittén däremot skaffat sig sina "sakkunniga" meddelanden om erfarenheten af kvinnliga lärare vid Uppsala universitet från icke namngifna personer!

Bland de allra anmärkningsvärdaste utelämnanden, som kommittén gjort sig skyldig till, synes mig dock vara, att icke ens en tillstymmelse till motivering ansetts behöflig för de båda märkliga förslagen, att gift kvinna alldeles skulle uteslutas från befattningar och kvinnas pensionsålder sättas så lågt som till 55 år. Sistnämnda förslag har man däremot satt som skäl till en minskad begynnelselö, i stället för, som rektor Hernlund ur ovillkorligen riktiga synpunkter föreslagit, låta kvinnorna i stället betala den tidigare pensionsåldern med högre pensionsavgift. Vi aftrycka här kommitténs egen tidningsnotis om de föreslagna löneförhållandena:

Kvinnlig innehafvare af någon utaf ofvan angifna statstjänster äger att af de med tjänsten enligt stat för- enade aflöningsförmåner, under iakttagande af gällande aflöningsvillkor, tillgodonjuta: fyra femtedelar af lön och tjänstgöringspenningar eller arvode, som ingå i den uti stat upptagna begynnelseaflönningen; hälften af ortstillägg och af hyresbidrag eller hyresersättning, som utgå af statsmedel; samt hälften af ålderstillägg eller däremot svarande aflöningsförhöjning.

I afseende å naturaförmåner och extra inkomster, som kunna åtfölja någon af ifrågavarande statstjänster eller utgå för bestyr i sammanhang därmed, göres icke skillnad mellan manlig och kvinnlig tjänsteinnehafvare.

Intill dess ny lönestat må varda fastställd för provin- sialläkare, skall för kvinnlig innehafvare af dylik befatt- ning, pensionsunderlaget utgöra sjuttio procent af det be- lopp, som nu är bestämdt såsom pension för provinsial- läkare.

Tilläggas bör endast, att kommittén uttryckligen med- ger, att enligt detta löneförslag en följd blir, att både slutlönning och pension skulle bli lägre för kvinnlig ad- junkt vid allmänt läroverk än för kvinnliga adjunkter vid folkskolelärarinneseminarium och för ämneslärarinnor vid högre lärarinneseminarium, alltså en utsikt till gynnande af en i förhållande till akademiska studier eventuellt lä- gre kompetens, som man redan förut i andra afseenden fått se prof på.

Det bästa af kommittébetänkandet är egentligen reser- vationerna, af hvilka jag förut flerstädes berört de öfriga och därför endast bör omnämna härads höfding af Cal- lerholms, som vill ansenligt utvidga gränserna för tillsät- tandet af kvinnliga tjänstemän å ansvarsfullare platser, samt anser, att klausulen om äktenskap som hinder för tjänstens besättande bör bortfalla.

Ur doktor Anna Ahlströms reservation aftrycka vi här följande märkliga passus, hvarvid alla ytterligare re- flexioner torde vara komplett onödiga:

"Vidare kan det anses påkalladt att granska de sta- tistiska uppgifter från Stockholms stads folkskoleväsen an- gående manliga och kvinnliga lärares tjänstledighet, som professor Clason anförde såsom stöd för sitt påstående, att kvinnans uthållighet icke är lika stor som mannens. De af professor Clason angifna siffrorna uppvisa sjuk-

domsdagar per individ under en* viss termin och inne- bära, att, under det hvarje manlig lärare representeras af 4,7 sjukdomsdagar, representeras hvarje kvinnlig lärare af 11,3 sjukdomsdagar.

Redan det att statistiken är byggd på uppgifter tagna från en enda termin dömer den. Jag har också inom kommittén framhållit**, att professor Clasons statistik är fullkomligt värdelös och inför kommitté- rade redogjort för en af Akademiskt bildade kvinnors förening uppgjord statistik. Denna, som hvilar på en undersökning omfattande en tidsrymd af 10 år, lämnade såsom var att vänta ett helt annat resultat än den af professor Clason framlagda undersökningen. Lärarinnor- nas tjänstledighet för sjukdom förhåller sig till lärar- nas som 14,1 : 10,7. Jämför man sjukligheten bland endast de ogifta lärarinnorna med lärarnas, kommer på de förra 13,2 sjukdagar mot 10,7 på de senare. Hvad beträffar den totala tjänstledigheten, d. v. s. tjänstledighet både på grund af sjukdom och på grund af studier, en- skilda angelägenheter etc., så är denna större för lärar- ne än för lärarinnorna. På hvarje lärare kommer näm- igen 17,2 tjänstlediga dagar, på hvarje lärarinna 15,6."

Resultatet af denna granskning blir ju i sin helhet ned- slående, då kommittén synbarligen gått till sitt värf med fö- ga sympati för det af regeringen gifna uppdraget. Det är emellertid att hoppas att den k. proposition, som nu skall framläggas sedan myndigheterna väl afgifvit sina utlåtanden, blir af en för både statens och kvinnornas intressen mera tillfredsställande art. Det torde icke vara orimligt att begära detta, då dessa båda intressesfärer här- vid på det hela taget sammanfalla.

* Kurs. af dr Ahlström.

** Kurs af Dagny.

Rösträttsutredningen.

De dagliga stockholmsfidningarna ha nyligen haft en redogörelse för svårigheterna för öfverdirektör Wi- dell att kunna få sin del af rösträttsutredningen färdig. Enligt densamma skulle löneförhållandena inom statistis- ka centralbyrån ha utgjort det väsentliga hindret för att få detta arbete utfördt; tjänstemännen, som äro så öfver- hopade af göromål att de ej kunnat påläggas detta extra arbete, äro så illa aflönade, att ingen extra hjälp skulle kunna anskaffas på samma villkor — och att löna en utomstående högre än de ordinarie tjänstemännen vore principvidrigt. Men nu har, som vi redan veta af statsministerns eget uttalande, öfverdirektören själf påta- git sig arbetet, mot partiell tjänstledighet från andra gö- romål, så nu är den kvistiga frågan löst. Man vet ock- så att berätta, att till följd häraf skulle utredningen kunna vara att förvänta fram på försommaren.

Professor Reuterskiölds färdiga utredning lär komma att öfverlämnas till k. m:t inom ett par veckor.

Sprid Dagny!

Kan prostitutionen afskaffas?

Det omnämmande af reglementeringskommitténs förslag och granskning af vissa däri framförda synpunkter, som vi ha för afsikt att meddela i Dagny, har ännu icke kunnat medhinnas. Vi ha under tiden ej velat neka införandet af nedanstående inpass, hvilket utan tvifvel kräver sitt beaktande. Förf:s på slutet uttryckta mening om att rösträttsföreningarna landet öfver borde bearbeta den allmänna opinionen i syfte att få till stånd en utredning angående de för så många kvinnor bedröfliga ekonomiska förhållanden, hvilka ha prostitution till följd, torde emellertid böra tillbakavisas; rösträttsföreningarna — med deras bestämdt gifna mål att arbeta för — kunna icke upptaga utanför detta fallande frågor på sitt program.

I Svenska Dagbladet af den 27 febr. har en artikel i prostitutionsfrågan af Artur Möller varit inne, som kan ge åtskiilt att tänka på. Artikelförfattaren redogör först för hur reglementeringens borttagande i Danmark inverkat på sedligheten i detta land eller, rättare sagdt, ej alls förmått höja denna.

Reglementeringen är en olaglighet, som förr eller senare måste falla. Men något omedelbart och positivt resultat kan ej gärna nås blott och bart därför att den faller, denna institution, som i så hög grad försvärat all tillväxt på det sedliga lifvets område. Man kan icke i och genom reglementeringens afskaffande vänta någon förbättring i de befintliga sedliga förhållandena, med mindre än att man går till grunden med det onda samt söker taga hand om offren, som haft sitt lefvebröd på otukt. Ty man kan svårligen vänta att få se en i sedligt afseende så djupt sjunken kår plötsligt slå in på nya banor och söka och erhålla hederligt förvärfarbete. Det vill till att vara beredd att åt dessa samhällets olycksbarn gifva en kraftig hjälp både moraliskt och ekonomiskt. Räddningsfrågan är nog ett af de mest svårlösta sociala problemen. Här, liksom så ofta annars, gäller det, att det är lättare att förebygga än bota. Men skall man vinna något, måste man tro, att det går, och häri ligger just konsten. Våra lagstiftare och samhällsförbättrare ha vant sig vid att betrakta osedlighet som något oundvikligt, ja rent af som en naturnödvändighet, och följaktligen fascinerats af tanken: det lönar sig ej att göra något däremot.

Jag ber att ur ofvan återopade tidningsartikel få citera ett par meningar: "Prostitutionen har funnits lika länge som samhällslif, och den kan säkerligen icke afskaffas. Den kan bara hållas mer eller mindre i skymundan eller under mer eller mindre kontroll." Åtskilliga andra synder ha äfven funnits lika länge som samhällslif, mct hvilka man framgångsrikt kämpar, ehuru väl man inser, att de aldrig fullt torde kunna utrotas. Skulle man verkligen inte kunna hoppas, att prostitutionen afsevärdt kan förminska? Med anledning af reglementeringens afskaffande i den danska hufvudstaden och efter en skildring af kärlekshandeln på gator, kaféer och danssalonger yttras: "Och någon genomgripande omdaning af dessa förhållanden hade väl knappt någon väntat."

Har man någonstädes i hela världen gjort ett samfälligt och omfattande försök att afskaffa prostitutionen? Har man någonstädes gått riktigt till grunden med un-

dersökning efter orsaken? Den kommitté, som nu afgifvit sitt utlåtande hos oss, har nog gjort sitt bästa för att samvetsgrannt fylla sitt värf, och vi kunna vänta oss mycket af deras arbete. För att vi skola kunna vänta en genomgripande förbättring, fordras det säkerligen en utredning af kvinnans ekonomiska ställning, hennes möjligheter till själförsörjande arbete, arbetsgifvarnas exploatering af kvinnlig arbetskraft. Det är en ofta uttalad tanke, att de prostituerades skara till största delen rekryteras af unga flickor, som af nöd och fattigdom drivas in i eländet. Men den är ej tillräckligt ofta uttalad, eftersom den ej tvingat fram en effektiv undersökning af förhållandena.

I reglementeringskommitténs betänkande lämnas följande tabell öfver orsakerna, hvarför kvinnan ägnat sig åt prostitutionen.

1. För att "lättare förtjäna pengar"	346
2. Emedan de voro utan plats	275
3. För att få vara med ute och festa	62
4. För att kunna försörja sina barn	62
5. Sjuklighet, sorg, dryckenskap	37
6. Stark könsdrift	5
7. För att försörja sin man eller sin älskare	10
8. För att framkalla missfall	2
9. Trugad af sin man	1
	800

I det ojämförligt största antalet fall är det alltså ej lätt sinnet, som drifver kvinnan in i prostitutionen. Grupp 1 kan omfatta massor af kvinnor, hvilka genom otillräcklig eller klen arbetsförtjänst öfvergifvit ett tungt och strängt arbetslif "för att lätt förtjäna pengar". Huru många af de 800 kvinnorna, som kanske velat återgå till hederligt förvärf, om icke så stora svårigheter reste sig för "inskrifna" att erhålla arbete, därom kan ingen statistik lämnas. Tabellen omfattar blott inskrifna. Den s. k. hemliga prostitutionen trotsar all statistik, och inom denna har man att söka flertalet af de svältaflönade, hvilka gripit till prostitutionen som biförtjänst.

Massor af kvinnor skulle kunna räddas från otuktens yrke, om det förskaffades dem drägliga arbetsförhållanden och rimlig förtjänst. Och skulle man inte därmed ha kommit ett stort steg framåt mot prostitutionens afskaffande?

De kvinnliga rösträttsföreningarna skulle här ha ett arbetsfält värdt möda och uppoffringar. Genom de olika föreningarna borde man bearbeta den allmänna opinionen i ofvan berörda afseende samt sätta in sin energi på att en utredning komme till stånd angående de kvinnliga arbetslönerna öfver hela landet.

G. B.

Rättelse. Genom ett misstag kom i ett föreningsmeddelande från Nyköpings F. K. P. R. i N:o 1 af Dagny för i år att nämnas såsom föreningens ordförande "den nyvalda stadsfullmäktigen fröken Annie Nyström". Nyköpings kvinnliga stadsfullmäktige, som också är F. K. P. R:s ordförande, är fröken Ada Gustavson. Fröken Annie Nyström återigen är medlem af Söderköpings stadsfullmäktige.

Anna Bugge-Wicksell.

För den som under årtal haft tillfälle att se hvilket krävande arbete det är för män att äfven i deras ungdoms och styrkas bästa ålder aflägga de högsta universitetsexamina ter det sig nästan som ett fenomenalt kraftprof att en liten spä, fyrtioåttårig husmor presterat ett dylikt prof.

Fru Anna Bugge-Wicksell har nämligen i dessa dagar med heder tagit juris kandidatexamen vid Lunds universitet. Men hon har ingalunda, som andra studenter, odeladt kunnat ägna sig åt studierna. Hon har samtidigt haft hus och hem att ordna, man och barn att hjälpa m. m.

Själfr har hon under studietiden fortsatt att göra alla matinköp till hushållet. Själfr har hon skött landthemets lilla trädgård och — last but not least — har hon dagligen från Linero, där hon bor, gjort en promenad på 8 kilometer fram och åter till Lund för att bevista föreläsningarna, hvilka vissa dagar i veckan började kl. 8 på morgonen!

Talet om kvinnans svaghet förstummas ovillkorligen inför sådana fakta. Huruvida fru Wicksell kommer att nedlägga ett eller annat års ytterligare arbete på en doktorsafhandling är ännu oafgjort.

Fru Wicksell har för öfrigt icke heller undandragit sig en hel hop arbete för det allmänna bästa. Som sekreterare i Lunds F. K. P. R. och suppleant i L. K. P. R:s centralstyrelse har hon t. ex. representerat L. K. P. R. vid de utländska rösträttskongresserna, där man genast förstod att tillvarata hennes eminenta arbetsförmåga i diverse kommittéer. Äfven här hemma har hon gjort kvinnorörelsen stora tjänster, däribland främst upptäckten att efter de nya skatte- och kommunallagarna så godt som hvarje gift kvinna med lätthet kan skaffa sig kommunal rösträtt och valbarhet.

I fredssakens tjänst har hon förnyade gånger gifvit värdefulla arbetsbidrag, både genom föredrag och genom två mycket innehållsrika Verdandiskrifter om fredsrörelsen. Nu senast har hon tagit initiativet till det nyss bildade Svenska Fredsförbundet, som genast vunnit stora sympatier och till hvilket en stor del af riksdagens interparlamentariska fredsgrupp har slutit sig. Man behöfver ej ha särskilda profetiska gåfvor för att våga spå att sekreteraren, fru Wicksell, vid förbundets tillämnade föreläsningskurser kommer att blifva företagens fasta stöd-jepelare.

Oändligt mycket mera vore att tillägga om denna lika storsinta som energiska, lika kloka som goda kvinna, men utrymmet tillåter blott att tillägga några data. Fru Anna Bugge-Wicksell är född 17 nov. 1862 i Egersund i Norge. Fadern var telegrafdirektör. Modern fru Hermine Bugge bor i Kristiania.

Anna Bugge tog artium, d. v. s. studentexamen 1885. Därefter "gouvernanteexamen", sedan "anden examen", motsvarande våra förberedande "filar" — i sex ämnen.

Hon blef skollärlarinna, studerade språk m. m., tills hon 1888 slog sig på juridiska studier, hvilka dock afbrötos efter ett år genom hennes giftermål med professor Knut Wicksell.

Likaså upphörde hon då att vara ordförande i Norsk Kvindesagsforening, hvilket hon hade varit ett par år, efter att förut ha tjänstgjort som dess sekreterare.

Hon var med om att bilda Norges första rösträttsförening och gjorde flera föredragsturnéer för rösträtten såväl som för fredssaken.

Ett i sällsynt grad verksamt lif har fru Wicksell således fört. Men icke desto mindre har hon i hela sitt väsen bibehållit en stilla ro och en absolut anspråkslöshet, som ökar den beundran man måste hysa för henne.

I hemmet är hon centrum, och hvar hon eljes visar sig blir hon lika högt värderad som afhållen på grund af sitt klara förstånd, sin omötliga rättvisa och sitt varma hjärta.

Ann Margret Holmgren.

Gift kvinnas deklaration.

Med afseende på gift kvinnas deklaration fästa vi härmed vederbörandes uppmärksamhet på att bevillning af inkomst, som medför kommunal rösträtt och valbarhet, från och med den 1 jan. 1911 utgår med $\frac{1}{10}$ % i stället för 1 %, hvarför den minsta inkomst, som berättigar till rösträtt, numera ej är 1 kr. utan 10 kr. För närmare upplysningar hänvisas till det af Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt utgifna flygbladet: "Huru kunna gifta kvinnor förvärfva kommunala rättigheter?" samt till det af samma förening utgifna Deklarationsformulär för gift kvinna, hvilka båda kunna erhållas genom Rösträttsbyrån, Lästmakaregatan 6, Stockholm, öppen hvardagar 3—4.

Barn- och ungdomsböcker.

Sagornas rike. Af *Anna Wahlenberg*.

Biblioteket Sveriges Vår. IV. **Sagor och visor.** Af *Jeanna Oterdahl*.

All världens bästa sagor. Berättade af *Vilhälm Nordin*. Med illustrationer af *Arthur Scheiner*. Första och andra boken.

De lustiga svampfamiljerna. Teckningar af *C. Hall*.

I det fria. Sagor och berättelser af *Carl Ewald* Bem. öfversättning af *Helleh Lindgren*. Andra upplagan.

Det finns många slag af sagoförfattare — eller nej, det finnes nog egentligen bara två slag: de som äro födda därtill och de som borde ägna sig åt någonting annat. Af den senare sorten finns det gudnås många i våra dagar, då sagor och sagoberättande åter kommit till heders, ja rent af blifvit något modernt. Men mycket som kallas sagor gör lika lite skäl för namnet som en del sagoaftnar motsvara hvad af stämning och trefnad och hemposi, som borde vara oskiljaktigt förenade med en sådan.

En af de förnämsta författarinnor vi ha på detta område är *Anna Wahlenberg*. Hon är sannerligen född till sagoförfattarska, hon är en äkta begåfning. När det gäller hennes sagor, känner jag mig alltid frestad att tala i superlativ, ty jag tycker knappt att uttrycken vacker, fin, pigg och rolig räcka till vis-a-vis en saga af henne. Där finns originalitet såväl i uppslag som i behandling, där finns äfventyrens skimmer och där finns varma känslor och fina tankar bakom de vackra orden. Och så ha hennes sagor ännu en förtjänst, den att de i så sällsynt hög grad äro lämpade att berättas, en förtjänst som ofta tyvärr saknas hos många sagor, hvilka eljes äro både vackra och talangfullt skrifna. Det förefaller, som skulle författarinnan alltid ha berättat en saga, innan hon skref den — hvilket förfaringssätt nog är att rekommendera.

"Sagornas rike" — där se vi den lilla flickan som offerar sitt guldhjärta åt hemgårdens skyddsande för att få behålla sitt hem osköfladt — vi se den elaka trollflickan, som strödde trollpulver i unga kungens ögon och förvred hans syn, så att han ej längre såg sin goda och fagra drottning — där se vi skogens lilla fosterdotter bland ekorrar och harar och småfåglar — vi se hur skogsrådet vill narra pojken att stjäla guldslanten från mor sin, — hur trollguld och häxgåfvor aldrig bli till välsignelse och hur kärleken och godheten vinna seger öfver det onda.

Det godas seger, — det är en tanke som alltid genomgår *Anna Wahlenbergs* sagor, och så bör det vara, — åtminstone i hvad som skrives för barn.

De vackra illustrationerna af *Aina Stenberg* öka bokens värde.

Till de äkta sagoberätterskorna måste man äfven räkna *Jeanna Oterdahl*. Det är sagostämning och sagopoesi öfver hennes "Sagor och visor". Läs bara den roliga sagan om "Joakim, den lille urmakaren", han som gjorde så förunderliga, lefvande klockor, som älskade sitt arbete och därför blef mästare däri och som alls inte ville kallas nå-

got annat än urmakare, men se urmakare, det ville han vara i alla sina lifsdagar.

Eller den gripande sagan om skattväktarna — om gossen, som för sin mors skull lofvade bort sin själ och som ända till sin död tappert bar sin tunga hemlighet, denna saga med sitt skimmer af offrande kärlek. Eller den soliga berättelsen om "Glädjens blomster" — eller den förtjusande sagan om "Djupets barn", en vacker pendant till den danska sagoskaldens kanske vackraste saga, "Den lilla sjöjungfrun". I *Jeanna Oterdahls* saga liksom i dess förebild, är det kärleken till en människa och längtan efter en odödlig själ, som är den glänsande röda tråden.

Kanske kan man gent emot flera af sagorna ej tala om några originella uppslag, men de äro berättade med så mycken kärlek och värme, i så äkta sagoton, att man måste glädjas åt dem och vara tacksam för denna gåfva åt Sveriges barn.

"All världens bästa sagor" — det är ej utan att man blir en smula häpen öfver en dylik titel, ty nog klingar den betydligt anspråksfull. Och vore det en sago-författare, som gifvit sina alster ett sådant namn, kunde man nog ha skäl att tala om — låt oss säga — själfkänsla. Nu är det emellertid endast sago-samlaren, som pekar på de skatter han hämtat ur olika länders, äfven Sveriges, förut utgifna sagoböcker och hvilka han omklädt i en ny dräkt af ganska sagotidstroget snitt. Dock måste jag säga, att för alla sagor har omklädningen ej varit till fördel. Jag tänker nu särskildt på berättelsen om "Ali Baba och de sjuttio röfvarna". När man förut i "Tusen och en natt" fått den berättad på det mest bildrika och poetiska språk, så verkar den här ofantligt torr och nykter. Där — österlandets brinnande sol och starka, mättade färger och bilder af kaleidoskopisk rörlighet och rikedom, här — en grå nordanlandsdager med karghet i linjer och färger. De sagor däremot, som diktats af en fantasi i släkt med vår, äro väl berättade, och vi återfinna med glädje de gestalter som i vår barndom kommo oss att drömma om riddare och prinsessor och eldsprutande drakar och putslustiga tomtensisar.

I alla tider har det skrifvits barnvers om blommor, men först i vår tid har svampfolket trädt fram vid sidan af blomsterfolket. *Jeanna Oterdahls* oemotståndligt roliga kantarellfamilj var, tror jag, de första som presenterades. Nu har utkommit en bok af *C. Hall*, "De lustiga svampfamiljerna", som är ganska rolig. Isynnerhet böra de brokiga taflorna bereda barnkammarfolket många glada stunder genom sin rikedom på lustiga figurer och situationer. Flera af taflorna ha verklig sago-färg, särskildt "Långdans", där tufskiflingarna dansa rundt, rundt kring trädstubbtrollet, samt den fyndigt hopkomna "Hos frisören" med murklornas lockhufvuden under harens sax.

Det är visserligen andra upplagan af *Carl Evalds* "I det fria", som nu utkommit, men jag kan ej låta bli att tillråda alla att göra sig till ägare af dessa små pärlor af berättarkonst. Det är berättelser om blommor

och djur, om mistel och grodningar och snyltsteklar och koraller och mycket mera. Berättad med det friskaste humör får man till lufs en massa naturalhistoria, som många af oss "stora" förut kanske haft blott klen kunskap om. Men tro ej därför att boken verkar lärobok. Nej den är först och främst en rolig bok, en riktigt rolig bok och detta för både stora och små.

A. H—n.

Ett internationellt rösträttsstandar.

Tanken på att ett internationellt rösträttsstandar skulleanskaffas är icke ny. Redan på Internationella Rösträttsalliansens kongress i Amsterdam 1908 fattades beslut därom, en täflan utlystes om det bästa förslaget och en "standarnämnd" tillsattes som prisbedömare. Vid Londonkongressen året därpå var det ett svenskt förslag, inlämnadt af ateljé Licium i Stockholm, som vann nämndens pris. Den vackra skissen framställde en uppgående sol, broderad i guld, hvit botten. Underst ordet "Justice", öfverst i guldbokstäver "International Women's Suffrage Alliance".

Några medel till standarets förfärdigande ha icke af alliansen anvisats. Nu har man emellertid hos oss haft den glädjen att finna en gifvare, genom hvars frikostighet arbetet kan utföras — fröken Lotten von Krämer, hvilken som bekant redan förut donerat en summa af 1,000 kr. till en automobilfärd under kongressen. I sin egenkap af gammal Uppsalabo har hon särskildt behjärtat betydelsen af ett standar att samlas kring vid högtidliga tillfällen, och hennes namn kommer att till tack inarbetas i duken. För den svenska föreningen är det naturligtvis en stor glädje att såsom gåfva till världsföreningen få öfverlämna detta standar, som äfven är ritadt och tillverkad i Sverige.

Engelsk parlamentsledamot — delegerad vid rösträttskongressen.

Bland de af den engelska rösträttsföreningen National Union utsedda delegerade vid den internationella rösträttskongressen i Stockholm instundande sommar märkes parlamentsledamoten Mr. W. S. B. Mc Laren.

Namnet Mc Laren är icke främmande för kvinnosakssträfvandena. "The Women's Charter", ett i broschyrförm affattadt yrkande på genomgripande reformer i de engelska kvinnornas rättsliga ställning, som förliden vår utgafs i London, hade till författare Lady Mc Laren, och det var hennes make, Sir Charles Mc Laren, som därpå framlade nio lagförslag i Underhuset, baserade på de önskemål, som framstälts i "Women's Charter". Hur pass nära Mr. W. S. B. Mc Laren är släkt till Sir Charles och lady Mc Laren är oss ej bekant.

Den varelse, som tåligt fördrar orättvisa och tyst uthärdar förolämpningar, blir snart själf orättvis eller oförmögen att skilja på rätt och vrångt.

Mary Wollstonecraft (A Vindication of the Rights of Woman, 1792).

För hemmet.

En liten bok om tvätt och strykning.

På P. A. Norstedt & Söners förlag, Stockholm, har nyligen utgifvits en liten bok: "Tvätt och strykning jämte en kortfattad redogörelse för tvättredskap och tvättmedel. Bokens utgifvarinna, fröken Gertrud Bergström, lärarinna vid Johannes församlings skolkök, bör såsom ledarinna af tvätt- och strykningskurserna vid Högre Lärarinneseminariehus-hållsskela vara särdeles kompetent att meddela undervisning på dessa områden, och genomläsandet af boken ger också detta vid handen.

Den mest oerfarna husmor kan af denna lilla bok lära sig att sköta sin tvätt på ett både tidsbesparande och för kläderna förmånligt sätt. Förf. beskriver med stor noggrannhet bästa tillvägagångssättet såväl före och efter som under själfva tvättningen eller bykningen. Särskilda kapitel behandla tvätt af kulörta saker, af gardiner, af ylle, siden och sammet, spetsar, plymer, handskar m. m. samt af klädernas läggning och mangling, deras stärkning och strykning, särskildt glansstrykning, hvarvid ett recept på glansstärkelse meddelas. Äfven får man reda på de enklaste och lättillgängligaste medlen för uttagning af allehanda fläckar. Olika sorters tvättredskap, bl. annat Voldampfs tvättmaskin, samt manglar, strykugnar och strykjärn beskrivas. Många goda råd gifvas med afseende på de otaliga olika tvättmedel, som finnas att tillgå.

Boken förtjänar att få stor spridning och skall helt säkert bli till ofantlig hjälp i många hem.

Notiser.

Vår rösträttsfråga i remissdebatten. Genom ett högst beklagligt misstag hade ett par mellanmeningar bortfallit i inledningen till vårt referat af de trenne talare, som vid remissdebatten togo upp frågan om den kvinnliga rösträtten, hvarigenom innehållet blef helt förvrängt. I stället för den verkliga ordalydelsen: "Såväl i Första som i Andra kammaren framhölls det förvånande i att denna fråga, som så länge väntat på sin lösning, nu vid den sista riksdagen i denna treårsperiod ej af regeringen lär framläggas till behandling. Talarne ansågo sig kunna påkalla kamrarnes uppmärksamhet för frågan på grund af dess vikt, ehuru densamma ej beröres af statsverkspropositionen", hade följande stypade mening influtit: "Såväl i Första som i Andra kammaren framhölls det förvånande i att denna fråga, som så länge väntat på sin lösning, nu vid den sista riksdagen i denna treårsperiod icke berörts i statsverkspropositionen."

Vi trösta oss öfver den bristfälliga korrekturläsningen med den förhoppningen, att ingen af våra läsare ett ögonblick ansett att vi velat gifva vid handen, att de ärade talarne skulle uttryckt någon förvåning öfver att kvinnornas rösträttsfråga ej upptagits i statsverkspropositionen.

Hur kan man förskaffa sig rätt att närvara vid Internationella Rösträttsalliansens kongresser? Med anledning af den stundande internationella rösträttskongressen i Stockholm nästa sommar meddela vi härmed den paragraf af Internationella Rösträttsalliansens stadgar, enligt

Joh. Lundström & Co A.-B.

RIKS-
4 27
22 20
20 12
74 47

Kungl. Hofleverantör
PRIMA ANTHRACIT
HUSHÅLLSKOL - COKES - BRIKETTER
SKEPPSBRON 18.

ALLM.
22 88
60 19
61 98
30 60

MÄLARBADET

11 Handverkaregatan 11.

BAD- TVÄTT- och STRYKINRÄTTNING

I:a klass i alla afseenden.

OBS.! Simundervisning f. damer och herrar

R. T. 3814 — 38 15

A. T. 93 43 — 93 44

hvilken äfven andra personer än delegerade kunna förskaffa sig rätt att närvara vid de internationella mötena.

”Den som så önskar kan blifva medlem (Honorary Associate Member) af Alliansen genom att inbetala 1 pund sterling (omkr. 18 kr.) årligen till den internationella kassan. Med undantag af rättigheten att motionera och rättigheten att rösta åtnjuter sådan medlem samma fördelar som ordinarie delegerade vid alla internationella möten. Man måste dock ha anslutit sig till Alliansen på ofvannämnda sätt minst 3 månader före en internationell kongress för att vid densamma få åtnjuta de fördelar, som ett sådant medlemskap medför”.

Afgiften insändes till Alliansens skattmästare Mrs Adela Coit, 30 Hyde Park Gate, London.

Som af ofvanstående synes måste man således ha anmält sig till inträde i Alliansen före den 12 mars innevarande år för att få rättighet att deltaga i kongressen i Stockholm, hvilken som bekant hålles 12—17 juni.

Petitionen angående "försörjningsplikt". Den deputation, som tisdagen den 31 jan. till justitieministern öfverlämnade petitionen om snabb ändring af lagen angående ogifta mödrars och deras barns rättsliga ställning och om "försörjares" förpliktelser, utgjordes af fru Signe Bergner Andersson, borgmästare B. Hazelius, dr Inez Laurell, barnvårdsinspektör Anna Lindhagen och borgmästare J. Pettersson.

Statsrådet, som mottog deputationen mycket välviligt, ådagalade synnerligt intresse för petitionens syfte och därmed sammanhängande frågor samt lofvade att söka inom fattigvårdslagstiftningskommittén befrämja ett skyndsamt tillgodoseende af de med petitionen afsedda samhällsintressena, eventuellt genom en från där pågående lagstiftningsarbete utbruten lagstiftning. Däremot ställde sig statsrådet tveksam om från lagberedningens arbete med ny familjerätt lämpligen kunde utbrytas en lagstiftning, som reglerade de i petitionen påpekade missförhållandena.

Kommunalkurs i Jönköping. Som förut omtalats, har en kommunalkurs med både kvinnliga och manliga deltagare varit planerad att hållas i Jönköping under januari—mars med ungefär ett föredrag i veckan samt med en diskussionsafton med inledningsföredrag i någon aktuell fråga

Kursen tog sin början den 29:de januari med föredrag af sekr. i Svenska Stadsförbundet frih. E. Palmstierna om "Städernas ekonomi". Som inbjudare till denna kurs står Jönköpings F. K. P. R., hvilken tagit initiativet därtill, tillika med tre af de politiska föreningarna i Jönköping. Tanken på en dylik kurs har väckt stort intresse, hvilket bäst syntes vid det första föredraget, som med stor uppmärksamhet åhördes af cirka 300 personer hvaraf närmare 250 voro kursdeltagare.

Öfriga föredrag blifva: Formerna vid möten och förhandlingar — Fru Emilia Broomé; Förebyggande fattigvård — Pastor H. Isberg från Malmö; De nya skattelagarna — Lektor A. Psilander; Kommunalt styrelsen i stad och de kommunala valen — Doktor Gulli Petrini; Jönköpings skolväsen — Folkskoleinspektör R. Johansson; Jönköpings allmänna hälsovård — Doktor G. H. Doyertie; Jönköpings offentliga arbeten och affärsdrivande verk — Ingeniör G. Smärt; Städernas bebyggande — Häradshöfding Hägerström.

För kongresskassan. Till förmån för kongresskassan inbjuder Stockholms F. K. P. R. allmänheten till ett föredrag öfver Grundtanken om kärleken i Ibsens verk, hvilket den norske författaren och journalisten Haakon Löken kommer att hålla i Östermalms läroverks aula söndagen den 12 febr. kl. 1,30 e. m. I samband med föredraget komma sångnummer med text af Ibsen att föredragas. Biljettprisen äro särdeles moderata — 1,50, 1 kr. och 75 öre — och det är att hoppas att tillslutningen skall bli god.

Klassiska svenska författare. Svenska vitterhetssamfundet, som har till uppgift att utgifva vetenskapligt tillfredsställande upplagor af klassiska svenska författare, till en början Bellman, Kellgren, Leopold, Stagnelius och Stiernhielm, tillåter sig härmed anhålla, att de som äga handskrifter af nämnda författare eller bidrag till deras biografi, benäget ville därom meddela sig med bibliotekarien C. Grönblad, adress Nobel-Biblioteket i Stockholm.

Föreningsmeddelanden.

Västerås F. K. P. R. höll förliden vecka sitt första möte för året. Sedan en del föreningsangelägenheter afgjorts, framställdes den "Enquête i Hades", som med så mycket bifall första gången upplästes på festen för fröken Anna Whitlock i Stockholm 1909. Återigen framträdde Hjelmdis och Sigrid Storåda, drottning Margareta och den heliga Birgitta, Barbro Stigsdotter och drottning Kristina och alla de öfriga märkvärdiga kvinnorna, som hade så många roliga saker att säga om sig själva och den nya tiden.

Efter den utomordentligt lyckade föreställningen afackades den afgående ordföranden fru Maja Strandberg af fröken Anna Löfgren, som i ett varmt och hjärtligt anförande frambar föreningens erkänsla för det arbete fru S. nedlagt. Utan hennes arbete och intresse, yttrade talarinnan, hade föreningen helt säkert icke varit så lifskraftig, som den för närvarande är.

Därpå öfverlämnade hon till fru S. en guldkedja med vidhängande rösträttsmärke med inskription.

Fru Strandberg tackade för gåfvan och det förtroende som kommit henne till del samt för den förståelse för saken som föreningens medlemmar visat, och som varit den bästa drifkraften att föra föreningen framåt.

Därefter vidtog supé under angenämaste stämning.

Ett 30-tal nya medlemmar ingingo under aftonen i föreningen.

För den blifvande kongressen i Stockholm gjordes en insamling med godt resultat.

Stenstorps F. K. P. R. höll måndagen den 30 januari sitt första årssammanträde. Ordföranden, fru Julia Rydström, som deltog i Centralstyrelsemötet i Stockholm den 9 och 10 januari, redogjorde för mötets förhandlingar.

Därefter upplästes den af senaten i Australiska Statsförbundet affattade resolution, hvilken som kabeltelegram afsändts till Englands premiärminister och hvari uttryckes en önskan, att på grund af de goda följder genomförandet af den kvinnliga rösträtten fört med sig i de Australiska staterna, alla andra stater äfven borde införa kvinnlig rösträtt och valbarhet.

En liflig diskussion i "titelfrågan" vidtog därefter, hvarvid en del förslag för och emot densamma gjorde sig gällande.

F. K. P. R:s husmoderskurs i Nyköping. Nyköpings skolstyrelse har beslutat upplåta skolköket i Östra folkskolan för den matlagningskurs, som anordnas af Föreningen för kvinnans politiska rösträtt. Kursen kommer att ledas af skolköksföreståndarinnan fröken Andersson.

Vid blodbrist och svaghet

gör Vasens (f. d. Nordstjernans) järnpreparat »Ferrol» största verkan. Starkt aptitgivande ökar det hastigt kroppsvikten. På alla apotek till 2 kr. fl.

Åberopa alltid annonserna i

Dagny

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4: 50 för $\frac{1}{4}$, 2: 50 för $\frac{1}{2}$, och 1: 25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1: 65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller 7 $\frac{1}{2}$ öre pr mm.)

Ung flicka

önskar plats som guvernant att läsa med mindre barn. Undervisningsvan. Svar till "Musikalisk", Töreboda p. r.

20-årig anspråkslös, barnkär flicka,

som genomgått Kindergarten, önskar plats i godt hem att sysselsätta barn samt hjälpa till med förefallande göromål. Svar till "Godt hem", Box 34, Mjölby.

Skolköks- och Slöjdlärlarinna

med goda betyg söker plats. Svar till "Skolkökslärlarinna" Svenska Dagbladets annonskontor, f. v. b. Stockholm.

Barnsköterska,

äldre och pliktrogen söker plats i godt hem, helst uppåt landet. Svar ombedes snarast till "E. L. 1911". Arlöf, Skåne.

Lärlarinna

undervisningsvan i vanl. skolämnen och språk söker plats. Goda betyg. Svar till "S. S.", Jönköping p. r.

LÄRLARINNA

undervisar i skolämnen, språk, musik, söker plats. Goda rek. Svar "Barnvän", Sv. Telegrambyrå, Sthlm.

Plats såsom värdinna

och uppfostrarinna i hem där barn finnas eller som sällskap och hjälp sökes af bildad dam. Svar till "32 år", Strömsbro p. r.

En tjuguarig flicka

med goda betyg och rek. och som genomgått hushållsskola, önskar plats i god familj, helst på landet, där tillfälle gifves att få deltaga i alla i ett hem förekommande göromål, samt där jungfru finnes. Svar torde benäget sändas till "S. L.", und. adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Tyska.

Bildad tyska önskar mot fritt vivre plats som hjälp och sällskap i prästgård eller herrgård på landet, helst i Dalarna och där ungdom finnes. Svar "Kindergärtnerin", Rättvik p. r.

Bättre flicka,

som genomgått Nya hushållsskolan, önskar plats som hushållerska. Goda betyg och rek. finnes. Sv. märkt "E. A.", p. r. Glömminge, Öland.

Kvinnlig med. kand..

som tjänstgjort 6 mån. å lasarett äfven genomgått kurs i massage önskar för sommaren lämplig kon- dition: biträda läkare vid badort medfölja på resa e. d. Svar till "Med. kandidat", postfach 8, Ängelholm.

Elevplats

till sinnessjukhem eller annat sjuk hem sökes af en ordentlig och arbetsam flicka mot fritt vivre och kostnadsfri utbild. Goda bet. från föregående anställning. Svar till "Pliktrogen", Sv. Telegr.-b., Sthlm

Två systrar

önska plats som barnsköterska och husjungfru på landegendom helst i närheten af Stockholm. Ha genomgått Barnavårn. Betyg och rek. från förut innehafda platse finnes. Svar med uppgift om lö till "17 och 20 år", Stenkullen.

Anspråkslös,

bättre 19 års flicka önskar plats vänligt hem, att deltaga i alla förekommande husliga sysslor och an ses som familjemedlem, helst där jungfru finnes. Svar till "Smäländ ska", adr. Fliseryd.

Plats såsom husföreståndarinna

i fint landthem, där husmoder finnes, sökes af ung flicka af god familj, väl kunnig i allt som hö till ett hems skötsel. God lön önskas. Svar till "Pålitlig", Ljungbyholm.

Bildad, musikalisk

20-årig flicka af god familj önska plats å större egendom eller finar hem på landet. Villig deltaga alla förekommande göromål. Kun nig i matlagning och sömnad. Betyg finnes. Familjemedlem! Sva till "Hurtig Jämtlandstös", Huga. A. Ströms Byrå, Östersund f. v. b.

God plats

önskas nu genast eller senare å en 29-årig landbrukaredotter, kun nig i enklare matlagning, handarbeten o. d., helst att på egen hand sköta mindre hushåll, skolhushåll e. d. Svar emotes tacksamt till "Maja", Hallsberg p. r.

En 18 års flicka,

som genomgått Kristinehamns Pr Hushållsskola, önskar plats omkring 1 mars. Svar till "Signe", adr. stationsförest. K. Andersson, Möckhult

Ex. kvinnlig gymnast,

energisk, samvetsgrann och skick lig, önskar plats i Sverige eller ut landet. Mångårig praktik. Goda rekommationer. Fullt kunnig franska språkets talande. Vidare meddelar fru A. Borg, adr. Södertörns Villastad. Riks Södertörn 28

24-årig elementarbildad FLICKA

Något musikalisk och af god familj öker plats som sällskap och hjälp för en ensam dam, helst i Stockholm eller dess närhet. Svar till "C. 24" Svenska Telegrambyrån, Örebro.
(S. T. A. 262965)

Ung bildad musikalisk flicka

Önskar plats hos äldre dam som elektris och sällskap. Svar till "Karin", Varberg pr.

Ung flicka,

som genomgått realskola, önskar plats att läsa läxor med mindre barn samt undervisa i musik. Någon önskas. Svar till "17 år", Kristinehamn p. r.

En flicka, van vid sjukvård

Önskar till våren plats hos tandläkare att sköta instrument m. m. eller hos äldre, sjuklig dam som hjälp m. m. Svar emotes fortast möjligt märkt "Våren", Svenska Dagbladets Expedition, Sthlm, f. v. b.

Husföreståndarinneplats

sökes hos ensam herre eller änke- man af bättre flicka som genomgått husmoderskurs. Är kunnig att på egen hand sköta ett hem. Goda betyg finnes. Svar till "Pliktrogen", pr Mullsjö.

Bättre flicka, van vid husliga göromål, önskar plats i familj i Stockholm som hjälp och sällskap. Svar till "X.", adr. Fliseryd.

LEDIGA PLATSER.

Föreståndarinna

sökes för Föreningen *Värmlands Hemslöjds försäljningsaffär i Karlstad*. Tillträde den 1 nästa april. Kompetent person hänvände sig snarast möjligt till föreningens ordförande Kapten Hj. NISBETH.
(S. T. A. 263716).

Sköterskeplats vid Allm. Barnhuset.

Plats som afdelningssköterska vid dibarnsafdeln. blir ledig att tillträda den 1 april. Lön kr. 500 pr år med två ålderstillägg jämte fritt vivre. Egenhändigt skrifna ansökningar jämte betygsafskrifter, ställda till öfverläkaren, kunna inlämnas före den 15 febr. till amsalsförestånderskan, fröken Maria Sundberg, adr. Allm. Barnhuset, Stockholm.

Ledig tjänst.

Befattningen som tvättförestånderska vid Kristinehamns hospital blir ledig att tillträda den 24 nästkom. april. Lön 400 kr. jämte bostad med möbler och sängkläder, värme, lyse, tvätt och kost samt 125 kr. i kostförbättringspengar. Ansökan åtföljd af en kortare lednadsbeskrifning, präst- och läkarebetyg samt betyg utvisande kompetens för platsens skötande ingifves inom febr. månad till öfverläkaren.

Barnmorska

erhåller plats inst. 1:sta april inom Abilds socken (Hallands län). Kontant lön 300 kr. jämte förrätn.-ersättning samt fri bostad och vedbrand. Ansökan före 20 febr.

Abild, Årstad d. 18 jan. 1911.

Kommunalnämnden.

Förestånderskeplatsen

vid vår tvättinrättning är ledig till ansökan. Betyg, rekom. och foto. jämte uppgift om ålder och löneanspråk insändes g e n a s t till Ätvidabergs tvättinrättning, Ätvidaberg.

Badersketjänsten

vid Flottans sjukhus i Karlskrona är ledig. Lönevillkor: kr. 1:50 pr dag, fri bostad och tvätt. Reflekterande härå, som böra vara omkr. 30 år, kunna inlämna sina af ålders-, frejd- och tjänstebetyg samt läkarebetyg om god hälsa och tillräckliga kroppskrafter åtföljda ansökningar före d. 1 nästa Mars till Sjukhusintendenten därstädes.

Föregående tjänstgöring vid sjukhus önskvärd.

Teckning.

Dam, som genomgått Teckn. skol. högre kurs, och som kan prestera bevis på utomordentlig och iderik skicklighet, erhåller förmånlig plats på större tryckeriofficin i Stockholm. Svar till "Förmånlig" Sv. Telegrambyrån.

Bättre anspråklös flicka,

kunnig i enklare matlagning, villig åtaga sig ett hems skötande, ej gröre göromål, erhåller genast plats i två personers hushåll (damer). Rek. jämte foto och åldersuppgift sändas till "S. E.", Gnesta p. r.

Ett medelålders fruntimmer, kunnig i matlagning och öfriga hushållsgöromål, erhåller god plats hos barnlös familj. Hjälptill de gröfsta sysslorna finnes. Svar till Fru Emma Levin, Apoteket, Ramnäs.

PÅ MINDRE EGENDOM i naturskön liflig trakt i södra Västergötland, finnes plats nu genast för en enkel, bildad, bättre flicka, att mot fritt vivre vara husmodern behjälplig med alla inom ett hem förefallande göromål. Någon kunnighet i matlagning samt sömnad önskvärd, dock ej nödvändig. Svar jämte foto. och ref. sändes under adr. "Familjemedlem", Box 3, Strömsfors.

Proper ensamjungfru

erhåller plats i Södertelge. Fordringar: kunskap i enklare matlagning, servering, samt i öfrigt allt som till ett hushåll hörer. Svar med löneanspråk, foto., betygsafskrifter samt läkareintyg hvilka återsändas, till "2 personers hushåll", Södertelge p. r.

I ett

godt hem

på landet finnes till följd af sjukdom plats för en bättre, anspråklös och barnkär flicka, ej från stad, 25 å 30 år, som tillsammans med husmodern vill sköta alla i ett hem förekommande göromål; jungfru finnes ej. Familjen består af 3 personer, däraf ett barn. Anses som medlem af familjen. Lön 15 kr. i månaden. Svar med foto. till "Godt Hem", Skurup p. r.

I tjänstemannahem

i Uppsala, 2 pers. hushåll, herre och fru, får bildad, enkel hushållsvan flicka plats som medlem af familjen, att tillsammans med husmodern sköta hushållet. Hjälptill tvätt och en gång i veckan samt rengöringar. Vid. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm.

Medelålders hushållerska,

som är väl hemma i matlagning samt kan med omsorg, pålitlighet och ordning sköta ett ungarshushåll där tvenne tjänarinnor finnas, erhåller fördelaktig anställning om goda rekom. och betygsafskrifter kunna insändas till Klädesfabriken i Karlskrona.

En bildad

allvarlig flicka

får plats genast på landet i liten familj som hjälp och sällskap. Kunnig i enklare matlagning och helst även med sömnad. Familjemedlem, någon lön. Jungfru finnes. Svar till "B.", p. r., Jularbo.

Bildad flicka,

rask och duglig, helst mellan 25—30 år, kunnig i matlagning och husliga sysslor samt barnkär och villig att ibland se till 6 års flicka för nu förmånlig plats i liten familj som flyttar till Tyskland i vår. Den som kan något tyska har företräde. Jungfru finnes. Goda rek. fordras. Svar jämte fotografi sändes till Bilberga, postfack 18.

Ung dam,

kompetent i svensk stenografi och maskinskrifning (önskvärdt även tysk och engelsk) får genast anställning å stort fabrikskontor i Stockholm. Egenhändiga ansökningar med betygsafskrifter samt uppgifter om ålder och löneanspråk insändas till "Postbox 159", Stockholm.

EN ENKEL, anspråklös, verkligt barnkär, bättre flicka, får genast plats som barnfröken, å mindre hotell, för 2 friska barn om 2 och 3 år. Alder, lönepretentioner, m. m. snarast till fru Ester Svahnström, Kristinehamn.

I ENKELT LANDTMANNAHEM i Västergötland, önskas en anspråklös flicka, van att undervisa barn uti läsning, språk, musik och handarb. Svar med foto. och afskrift af betyg samt löneanspråk till "Skogsbygd", Sköfde pr.

För Maskinskrifverska

kunnig i stenografi, helst även i tyska och engelska, finnes plats nu genast å grosshandelskontor i Gäfle. Svar med uppgift om föregående anställning samt lönepretentioner torde inlämnas till "Maskinskrifverska", under adr. S. Gumæli annonsbyrå, Stockholm.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre mtr säljes ett parti Kulörta extra prima Congressgardiner 100 cm. breda, Allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggnäkar, Bordvaxduk, Tråd 95 öre duss. Foderdomestik 18 öre mtr. Ett parti bättre trädgardiner i vackra mönster. Bomullstygger fr. 30 öre mtr. Gångmattor fr. 45 öre mtr. Filtar, Gardinstuvar, Hellyle-Cheviot, god kval. i olika färger. Allt säljes billigt.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm.

GYNNA ALLTID DAGNYS

ANNONSÖRER!

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹ | 2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 3,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Sprid Dagny!

Wiréns utsökta **PARFYMER**, eleganta damers förtjusning.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m.
Muntliga och skriftliga
upplysningar genom
**Fredrika-Bremer-
Förbundets Byrå,**
54 Drottninggatan.

DAMER! Blus Nr 1103 af
hvit yllebattist med
riko. smakfullspets-
garnering endast 4.25. Dessutom
föra vi ett rikhaltigt lager af ry-
silfver, dam-, herr- o. barnunder-
kläder, mössor, alla slags tyger o.
väfnader, mattor, filter, sängtäcken
etc. Vill Ni inbespara mycket pen-
gar, så begär genast priskurant o.
gör Edra inköp hos oss! Ni får då
genast bevis på sanningen af våra
affärsprinciper: enbart extra **prima**
varor, noterade, till **lägsta** tänkbara
priser! **VÄNGÅFVAN**, Vasagatan
15—17, Stockholm.

Kurser i barnavård

för flickor, som slutat sin skolgång,
samt äfven för andra intresserade
äro anordnade vid Engelbrekts
Barnavårdsskola, Valhallavägen 102,
Stockholm. Allm. tel 166 79. Prak-
tisk och teoretisk undervisning.
Anmälningar och vidare upplysning-
ar hos föreståndarinnan, kl. 9—11
f. m.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Lektioner i Linnesömnad

(äfven blusar, barnkläder m. m.)
Praktisk metod, utan träckling.
Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibylleg, 36. Hörnet af Karlavägen.
R. T. 35 30. A. T. 210 04.

Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning,

27 Klarabergsgatan, STOCKHOLM.
Allm. Tel. 7 43.

Fr. o. m. den 30 jan. realiseras
ritade briccedukar, lysdukar, natt-
påsar, dukar, kuddar m. m. i äldre
mönster, stufvar af kläde, boj, stra-
maljer och band, rester af garner och
silke samt målad och omålad träslöjd
m. m., allt till mycket låga priser.

KOSTYM-ATELIER

MASKINBRODERING

53 Drottninggatan 53, 2 tr.
Systrarna Johansson.
Riks och Allm. telefon.

HERM. HAMNQVIST

Kungl. Hoffotograf.

Biblioteksg. 11, Stockholm.

1 dussin kabinettsfotografier, matt
papper, 12 kronor.

Edvin Bergs Förgylleriaffär

— Etablerad 1891 —

rekommenderas värdsamt.

Obs! Gamla möbler renoveras
och förgyllas.

45 Nybrogatan 45.

Sex praktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom.
Fritt efter Jules Verne af Alfred
Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kar-
tonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning
af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illu-
strationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling
sagor af
Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris
75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn
och ungdom. Fritt
efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustratio-
ner af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och
ungdom af Marie Lou-
Charles G. Gordons lif och stordåd, **ise Gagner**, 304 sidor,
33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn
och ungdom. Bear-
betning efter Kaptan Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor. 39
illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Tidskriften Dagny

Hela årgångar (1887, 1889, 1892—93, 1895, 1900, 1903
—05) till kr. 2: 50 och lösa häften till 30 öre å

Fredrika-Bremer-förbundets byrå, Stockholm.

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Kvinnan och de högre ämbetena. Löneregleringskommitténs
betänkande.

Kan prostitutionen afskaffas? Af G. B.

Anna Bugge-Wicksell. Af Ann Margret Holmgren.

Gift kvinnas deklARATION.

Barn- och ungdomsböcker. Rec. af Anna Harpen.

Rösträttsutredningen.

Ett internationellt rösträttsstandar.

För hemmet.

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**